

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

N A C R T

**ZAKON
O SUZBIJANJU KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, oktobar 2012. godine

ZAKON
O SUZBIJANJU KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - Uvodne odredbe

Član 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

- a) osnivanje, organizacija, nadležnost, ovlaštenja i način rada Posebnog odjela Federalnog tužilaštva za suzbijanje korupcije, organizovanog i međukantonalnog kriminala (u daljem tekstu: Posebni odjel tužilaštva),
- b) osnivanje, organizacija, nadležnost i postupanje Posebnog odjela Vrhovnog suda za korupciju i organizovani kriminal (u daljem tekstu: Posebni odjel suda),
- c) način izbora Posebnog federalnog tužioca za suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala (u daljem tekstu: Posebni tužilac), njegovog zamjenika i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva, način rukovođenja Posebnim odjelom tužilaštva i rad Posebnog tužioca, njegovog zamjenika i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva,
- d) način izbora sudija Posebnog odjela suda,
- e) saradnja organa uprave, upravnih organizacija i drugih tijela, pravnih osoba i osoba s Posebnim odjelom tužilaštva,
- f) ovlaštenja Posebnog odjela tužilaštva spram rada kantonalnih tužilaštava,
- g) finansiranje rada Posebnog odjela tužilaštva i Posebnog odjela suda.

Član 2.

- (1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:
- a) Organizovani kriminal se odnosi na sve radnje organizovanog počinjenja krivičnih djela kako je to određeno Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 42/11) u daljem tekstu: Krivični zakon Federacije BiH,
 - b) Korupcija se odnosi na krivična djela iz Glave XXXI Krivičnog zakona Federacije BiH, za koja je Posebni odjel tužilaštva preuzeo krivični progon,
 - c) Međukantonalni kriminal se odnosi na krivična djela kod kojih počinitelj i oštećeni žive u različitim kantonima, djela započeta na području jednog kantona i završena na području drugog kantona ili djela čije su se posljedice desile na području dva ili više kantona,
 - d) Grupa za organizovani kriminal je organizovana grupa ljudi od najmanje tri osobe koje su povezane radi trajnog, ponovljenog ili povremenog činjenja krivičnih djela, pri čemu svaka od tih osoba učestvuje u počinjenju krivičnog djela,

- e) Posebni tužilac je rukovodilac Posebnog odjela tužilaštva,
 - f) Istražilac tužilaštva je ovlaštena službena osoba zaposlena u Posebnom odjelu tužilaštva, koja svojim stručnim i specijalističkim znanjima pomaže Posebnom tužiocu u otkrivanju i dokazivanju krivičnih djela iz člana 11. ovog zakona,
 - g) Saradnik pravosuđa je osoba kojoj je u skladu sa ovim zakonom, Glavni federalni tužilac dao imunitet od krivičnog progona, a koja svojim svjedočenjem u krivičnom postupku može znatno doprinjeti raznjašnjavanju krivičnih djela iz člana 11. ovog zakona, pod uvjetima propisanim ovim zakonom, kao i osoba koja je pravosnažno osuđena, a koja, pod uvjetima propisanim ovim zakonom, svojim svjedočenjem u krivičnom postupku može znatno doprinjeti raznjašnjavanju krivičnih djela iz člana 11. ovog zakona,
 - h) Policija u smislu ovog zakona označava Federalnu upravu policije, Uprave policije kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova i druga tijela čiji radnici imaju policijska ovlaštenja u skladu sa zakonima o policijskim službenicima,
- (2) Izrazi koji se koriste u ovom zakonu za osobe u muškom rodu, upotrebljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (tužilac/tužiteljica; savjetnik/savjetnica, sudija/sudinica i dr.).

II - Posebni odjel tužilaštva

A. Osnivanje i organizacija Posebnog odjela tužilaštva

Član 3.

- (1) Ovim zakonom osniva se Posebni odjel Federalnog tužilaštva Federacije BiH.
- (2) Posebni odjel tužilaštva je organizaciona jedinica Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine i ustanovljava se za područje Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Sjedište Posebnog odjela tužilaštva je u Sarajevu.
- (4) Posebni odjel tužilaštva može imati područne organizacione jedinice što će se urediti posebnim propisom koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.
- (5) Posebni odjel tužilaštva ima svoj pečat u skladu sa Zakonom o pečatu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/94) koji sadrži sljedeći naziv: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine, Posebni odjel Federalnog tužilaštva za suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala.
- (6) Pečat iz stava 5. ovog člana sadrži navedeni naziv na službenim jezicima i pismima u Bosni i Hercegovini.
- (7) Na zgradi u kojoj je smješteno sjedište Posebnog odjela tužilaštva i njegovih područnih organizacionih jedinica, moraju biti vidljivo istaknute oznake: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine,

Posebni odjel Federalnog tužilaštva za suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala, i drugi zvanični simboli Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

(8) Posebni odjel tužilaštva se ukida zakonom.

Član 4.

- (1) Osiguranje prostorija Posebnog odjela tužilaštva, osoba, objekata i radnji koje poduzima Posebni odjel tužilaštva obavljaju službenici Sudske policije Federacije Bosne i Hercegovine, raspoređeni na rad u Posebnom odjelu tužilaštva.
- (2) Zaštita osoba i imovine Posebnog odjela tužilaštva ostvaruje se tehničkim sredstvima i napravama čiju vrstu, namjenu i kakvoću određuje predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, posebnim Pravilnikom.
- (3) U slučaju postojanja vandrednih okolnosti koje ukazuju na mogućnost ugrožavanja sigurnosti pojedinih tužioca ili drugih zaposlenika Posebnog tužilaštva, nadležni policijski organ će na zahtjev Posebnog tužioca poduzeti sve neophodne mjere osiguranja ugroženih osoba i njihovih porodica za vrijeme za koje postoje takve okolnosti.

Član 5.

- (1) Službenike Sudske policije Federacije Bosne i Hercegovine na rad u Posebnom odjelu tužilaštva premješta zapovjednik Sudske policije Federacije Bosne i Hercegovine, po nalogu predsjednika Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Prije raspoređivanja na rad u Posebni odjel tužilaštva službenici Sudske policije daju izjavu o imovini koju posjeduju ili njome raspoložu i izjavu kojom pristaju na sigurnosne provjere.
- (2) Zahtjev za premještaj sudskih policajaca na rad u Posebni odjel tužilaštva, podnosi Posebni tužilac predsjedniku Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Za vrijeme rada u Posebnom odjelu tužilaštva, službenici sudske policije postupaju prema nalogima i uputama Posebnog tužioca i ne mogu bez njegovog prethodnog odobrenja obavljati druge poslove.

Član 6.

- (1) Posebni odjel tužilaštva vrši svoje funkcije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, te na osnovu zakona Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Ako u ovom zakonu nije što drukčije propisano, na organizaciju, nadležnost i djelatnost Posebnog odjela tužilaštva primjenjuju se odredbe Zakona o Federalnom tužilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:19/03).

Član 7.

- (1) Posebni tužilac predstavlja Poseban odjel tužilaštva i rukovodi njegovim radom.
- (2) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti Posebnog tužioca, zamjenjuje ga zamjenik posebnog tužioca.
- (3) Posebni tužilac, zamjenik posebnog tužioca i tužioci Posebnog odjela tužilaštva imaju sva prava i obaveze tužioca u krivičnom postupku.

- (4) Posebni tužilac je samostalan i nezavisan u svom radu i odgovoran je isključivo Glavnom federalnom tužiocu.
- (5) Svi radnici Posebnog odjela tužilaštva dužni su u svom radu štiti ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 8.

- (1) Ukoliko je potrebno za efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti Posebnog odjela tužilaštva, Posebni odjel tužilaštva može u službenoj komunikaciji koristiti i strane jezike. U tom slučaju će službeni naziv Posebnog odjela tužilaštva biti na engleskom jeziku i glavit će: "Federal Organized Crime and Corruption Attorney".

Član 9.

- (1) Rad Posebnog odjela tužilaštva je u pravilu javan.
- (2) Posebni odjel tužilaštva putem sredstava javnog informisanja obavješćuje javnost o rezultatima svog rada periodično, a najmanje jednom u šest mjeseci pri čemu je posebno dužan, u granicama svojih nadležnosti, ukazati na stanje organizovanog kriminaliteta i korupcije u Federaciji Bosne i Hercegovine koje je uočio u svom radu.
- (3) Ukoliko to ne ugrožava interese postupka Posebni odjel tužilaštva može obavijestiti javnost o radu na konkretnim predmetima pri čemu je dužan postupati u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06 i 76/11).
- (4) U cilju efikasnije komunikacije sa javnošću Posebni odjel tužilaštva može koristiti vlastitu web stranicu pod uvjetima iz stava (3) ovog člana.
- (5) Neovlašteno objavljivanje podataka o krivičnom progonu u bilo kojoj fazi postupka za krivična djela iz člana 11. ovog zakona predstavlja krivično djelo odavanja službene tajne iz člana 388. Krivičnog zakona Federacije BiH.

B. Nadležnost Posebnog odjela tužilaštva

Član 10.

Posebni odjel tužilaštva je nadležan da sprovodi istražne radnje i vrši funkciju krivičnog progona počinioca krivičnih djela korupcije, organizovanog i međukantonalnog kriminala.

Član 11.

U cilju efikasnog vršenja svojih funkcija Posebni odjel tužilaštva ima nadležnost da postupa kao tijelo krivičnog progona u slučajevima postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela:

- a) Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 340. Krivičnog zakona Federacije BiH, Organizovani kriminal iz člana 342. Krivičnog zakona Federacije BiH, uključujući time sva krivična djela koja je počinila grupa za organizovani kriminal,
- b) Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. Krivičnog zakona Federacije BiH, Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381. Krivičnog zakona Federacije BiH, Protivzakonito posredovanje iz člana 382. Krivičnog zakona Federacije BiH, Zloupotreba položaja i ovlaštenja iz člana 383. Krivičnog zakona Federacije BiH, Pronevjera u službi iz člana 384. Krivičnog zakona Federacije BiH, Prevara u službi iz člana 385. Krivičnog zakona

Federacije BiH, Posluga u službi iz člana 386. Krivičnog zakona Federacije BiH, Odavanje službene tajne iz člana 388. Krivičnog zakona Federacije BiH i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. Krivičnog zakona Federacije BiH, ukoliko Posebni odjel tužilaštva preuzme krivični progon za ova krivična djela,

- c) Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. Krivičnog zakona Federacije BiH, ukoliko je ovo krivično djelo izvršeno od strane grupe za organizovani kriminal ili na području dva ili više kantona, ili za koja Posebni odjel tužilaštva preuzme krivični progon,
- d) Pranje novca iz člana 272. Krivičnog zakona Federacije BiH i Porezna utaja iz člana 273. Krivičnog zakona Federacije BiH ukoliko je ovim krivičnim djelima prikriivena ili ostvarena imovinska korist veće vrijednosti,
- e) Posebni odjel tužilaštva je nadležan i za krivična djela Prouzrokovanje stečaja iz člana 243. Krivičnog zakona Federacije BiH, Lažni stečaj iz člana 244. Krivičnog zakona Federacije BiH, Zloupotreba u stečajnom postupku iz člana 245. Krivičnog zakona Federacije BiH, Zloupotreba ovlaštenja u privrednom poslovanju iz člana 247. Krivičnog zakona Federacije BiH, Zloupotreba u postupku privatizacije iz člana 248. Krivičnog zakona Federacije BiH, ukoliko Posebni odjel tužilaštva preuzme krivični progon za ova krivična djela,
- f) Posebni odjel tužilaštva je nadležan za krivična djela propisana Krivičnim zakonom Federacije BiH, ukoliko ista imaju obilježja međukantonalnog kriminala, ukoliko Posebni odjel tužilaštva preuzme krivični progon za ova krivična djela,
- g) Posebni odjel tužilaštva je nadležan i za krivična djela: sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje iz člana 358. Krivičnog zakona Federacije BiH, napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti iz člana 359. Krivičnog zakona Federacije BiH, sprječavanje dokazivanja iz člana 349. Krivičnog zakona Federacije BiH, povreda tajnosti postupka iz člana 350. Krivičnog zakona Federacije BiH i Odavanje istovjetnosti zaštićenog svjedoka iz člana 352. Krivičnog zakona Federacije BiH, ukoliko su ova djela u vezi s ostalim krivičnim djelima iz nadležnosti Posebnog odjela tužilaštva.

C. Način rada Posebnog odjela tužilaštva

Član 12.

- (1) Svi organi uprave, upravne organizacije i sve pravne osobe koje u svojem djelokrugu ili u obavljanju svoje djelatnosti saznaju za okolnosti i podatke koji upućuju na neko krivično djelo iz člana 11. ovog zakona, posebno za one koje kroz način planiranja i pripremanja krivičnog djela, način počinjenja, postupanje s ostvarenim finansijskim sredstvima, sudjelovanje u poslovnom prometu, konspirativno ponašanje počinitelaca, povezanost s inostranstvom, korupciju ili pokušaje korupcije i druga slična ponašanja (naznake organizovanog kriminaliteta) ukazuju na djelovanje grupe za organizovani kriminal, dužne su o tim okolnostima odmah obavijestiti Posebni odjel tužilaštva.
- (2) Tijela koja sudjeluju u postupku za djela iz člana 11. ovoga zakona dužna su postupati hitno ali na način koji ne umanjuje njihovu sposobnost da s jednakom pažnjom istražuju činjenice koje idu u korist ili na štetu osumnjičenog odnosno optuženog.
- (3) Rukovodioci Kazneno-popravnih zavoda obavještavaju bez odgode Posebni odjel tužilaštva o svim važnim podacima o osuđeniku za krivično djelo iz člana 11. ovoga zakona za koje je saznao tokom izdržavanja kazne zatvora tog osuđenika.

Član 13.

- (1) Ako se uz osnove sumnje da je počinjeno krivično djelo pojave naznake o počinjenju krivičnog djela iz člana 11. ovog zakona, policija će odmah o tome obavijestiti nadležno kantonalno tužilaštvo i u dogovoru s tim tužilaštvom poduzeti bez odgode potrebne radnje. Policija i kantonalno tužilaštvo dužni su o tome bez odlaganja obavijestiti Posebni odjel tužilaštva.
- (2) Kada u vršenju poslova iz svoje nadležnosti kantonalni tužilac dođe do saznanja da se u krivičnom predmetu radi o krivičnim djelima iz člana 11. ovog zakona dužan je da, bez odlaganja, o tome obavijesti Posebnog tužioca i na njegov zahtjev ustupi predmet.
- (3) Nakon primitka obavijesti iz stava 1. ovog člana, Posebni odjel tužilaštva može, ako utvrdi da postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo iz njegove nadležnosti, preuzeti rad u predmetu. O tome obavještava policiju i tužilaštvo koje je do tada postupalo u predmetu.
- (4) Ako kantonalno tužilaštvo iz stava 1. ovoga člana smatra da ne postoje naznake organizovanog kriminala, međukantonalnog kriminala ili korupcije o tome obavještava Posebni odjel tužilaštva, te nastavlja sa radom na tom predmetu i o tome obavještava Posebni odjel tužilaštva.
- (5) Po dovršetku uvida u predmet, tužilaštvo iz stava 1. ovoga člana ustupa predmet Posebnom odjelu tužilaštva, ako smatra da je počinjeno krivično djelo iz njegove nadležnosti ili obavještava Posebni odjel tužilaštva da će nastaviti postupak.
- (6) Sva kantonalna tužilaštva su dužna omogućiti Posebnom odjelu tužilaštva uvid u bilo koji predmet koji se vodi u tim tužilaštvima.

Član 14.

- (1) Ako postoje osnove sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 11. ovoga zakona, Posebni odjel tužilaštva i policija poduzet će sve što je potrebno da bi se prodrlo u središte grupe za organizovani kriminal, razotkrili njezini članovi i organizatori te prikupili svi podaci i dokazi potrebni za krivični postupak.
- (2) Posebni odjel tužilaštva se uključuje bez odgode po svojoj prosudbi u izvršavanje svojih ovlaštenja.
- (3) Posebni odjel tužilaštva osobito vodi računa o hitnim istragama i dokaznim radnjama te mjerama osiguranja oduzimanja imovinske koristi. O poduzimanju tih mjera savjetuje se s policijom, Finansijskom policijom Federacije BiH, Poreznom upravom Federacije BiH i drugim nadležnim organima i institucijama.

Član 15.

- (1) Ako je to potrebno radi vođenja krivičnog postupka za krivična djela iz člana 11. ovog zakona, Posebni tužilac može od policijskog organa, Porezne uprave Federacije BiH, Finansijske policije Federacije BiH, Federalne uprave za inspekcijske poslove, Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH ili drugog organa uprave i upravnih organizacija u Federaciji BiH zatražiti upućivanje zaposlenog na rad u Posebni odjel tužilaštva.
- (2) Rukovodilac organa iz stava 1. ovog člana dužan je bez odlaganja odlučiti o zahtjevu Posebnog tužioca.

- (3) Upućivanje na rad iz stava 1. ovog člana vrši se uz saglasnost zaposlenog i traje najduže godinu dana.
- (4) Direktor Federalne uprave policije na zahtjev Posebnog tužioca raspoređuje na rad u Posebni odjel tužilaštva policijske službenike koji imaju zadatak da koordiniraju aktivnosti policije u postupanju na konkretnim predmetima koji se vode u Posebnom odjelu tužilaštva. Pojedini saradnje između Posebnog odjela tužilaštva i Federalne uprave policije uredit će se posebnim Protokolom o uzajamnoj saradnji.

Član 16.

Svi policijski organi, organi uprave i upravne organizacije dužne su da na zahtjev Posebnog tužioca:

- a) pruže svu neophodnu pomoć i podršku,
- b) bez odlaganja omoguće upotrebu službenih prostorija, opreme i svakog tehničkog sredstva kojim raspolažu;
- c) osiguraju blagovremeno odazivanje svakog svog pripadnika, odnosno zaposlenog, uključujući i rukovodioce organa, radi davanja obavještenja i saslušanja u svojstvu osumnjičenog ili svjedoka;
- d) bez odlaganja predaju Posebnom odjelu tužilaštva svako pismeno ili drugi dokaz koji posjeduju, ili na drugi način saopće informacije koje mogu da pomognu u rasvjetljavanju krivičnih djela iz člana 11. ovog zakona.

Član 17.

- (1) Posebni odjel tužilaštva može od građana prikupljati potrebne podatke i utvrđivati činjenice potrebne za odlučivanje o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom.
- (2) Fizička osoba koja drži isprave i dokaze o izvorima sticanja ličnih dohodaka i prihoda po bilo kojoj osnovi mora ih predati Posebnom odjelu tužilaštva ako je vjerojatno da bi se na osnovu njih moglo identifikovati, locirati i kvantifikovati bilo koje sredstvo, prihod ili imovina ostvaren ili povezan s krivičnim djelima iz člana 11. ovog zakona.

Član 18.

- (1) U cilju efikasnijeg procesuiranja krivičnih djela iz člana 11. ovog zakona Posebni tužilac može od Glavnog federalnog tužioca zahtjevati da se određenoj osobi dodjeli status saradnika pravosuđa.
- (2) U svojstvu saradnika pravosuđa se može saslušati kao svjedok osoba koja je postala pripadnik grupe za organizovani kriminal:
 - a) protiv koje je podnesen službeni izvještaj, donesena naredba o provođenju istrage ili se vodi krivični postupak za krivična djela iz člana 11. ovog zakona počinjena u okvirima grupe za organizovani kriminal i ako postoje okolnosti na osnovu kojih se prema krivičnom zakonu pripadnik grupe može osloboditi kazne ili olakšavajuće okolnosti na osnovu kojih se kazna može ublažiti,
 - b) ako je iskaz te osobe razmjern težini počinjenoga krivičnog djela i važnosti iskaza te osobe za otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela počinjenih u okvirima grupe za

organizovani kriminal ili njihovih počinioca, odnosno za otkrivanje i sprječavanje krivičnih djela grupe za organizovani kriminal.

- (3) Ukoliko se radi o osumnjičenoj ili optuženoj osobi, zahtjev iz stava 1. ovoga člana Posebni tužilac može podnijeti do završetka glavnog pretresa, odnosno pretresa pred višim sudom u krivičnom predmetu.
- (4) Glavni federalni tužilac odlučuje o zahtjevu iz stava 1. ovog člana na osnovu isprava i drugih dokaza. Prema potrebi, može pozvati Posebno tužioca te osobu za koju je podnesen zahtjev i njezinog branioca ako ga ima.
- (5) O zahtjevu Posebnog tužioca iz stava 1. ovog zakona, Glavni federalni tužilac odlučuje u skladu sa članom 98. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09 i 12/10), u roku od tri dana.
- (6) Glavni federalni tužilac može u odluci o davanju statusa saradnika pravosuđa navesti da će eventualna šteta osobama koju je saradnik pravosuđa prouzrokovao svojim krivičnim djelima biti nadoknađena iz sredstava prikupljenih primjenom posebnog propisa koji uređuje oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i prekršajem.

Član 19.

- (1) Ukoliko je osoba za koju Posebni tužilac traži status saradnika pravosuđa već pravosnažno osuđena i nalazi se na izdržavanju kazne, Glavni federalni tužilac može toj osobi dodijeliti status saradnika pravosuđa, uz traženje prethodnog mišljenja suda koji je izrekao pravosnažnu presudu.
- (2) Za osobu kojoj je dodjeljen status saradnika pravosuđa iz stava 1. ovog člana, Posebni tužilac može komisiji za uvjetni otpust osuđenih osoba predložiti donošenje odluke o uvjetnom otpustu i prije isteka roka iz člana 45. Krivičnog zakona Federacije BiH.
- (3) Posebni tužilac može komisiji za pomilovanja osuđenih osoba podnijeti inicijativu za prijedlog za pomilovanje osobe kojoj je dodjeljen status saradnika pravosuđa.
- (4) Za osobu kojoj je dodjeljen status saradnika pravosuđa iz stava 1. ovog člana, Posebni tužilac može Federalnom ministarstvu pravde podnijeti zahtjev za premještaj osuđene osobe u drugi kazneno-popravno zavod.

Član 20.

- (1) Nakon što se saradnik pravosuđa iz člana 18. stav 1. ovoga zakona izjasni da će u odnosu na krivična djela iz člana 11. ovoga zakona odgovarati kao svjedok i na pitanja iako je vjerovatno da time izlaže sebe ili blisku osobu teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili krivičnom progonu, Posebni tužilac će pribaviti pisanu izjavu kojom se ta osoba obavezuje:
 - a) da će kao svjedok u krivičnom postupku govoriti istinu i da neće ništa što mu je poznato o krivičnom djelu iz člana 11. ovoga zakona i njegovu počiniocu prešutjeti,
 - b) da će kao svjedok u krivičnom postupku iskazivati istinu i da neće ništa što mu je poznato o drugom krivičnom i njegovu počiniocu prešutjeti,

- c) da će kao svjedok u krivičnom postupku iskazivati istinu i da ništa što mu je poznato o pribavljenoj imovinskoj ili drugoj koristi ili prihodu, predmetima, pribavljenoj imovini ili drugoj okolnosti u vezi s krivičnim djelima iz člana 11. ovoga zakona neće prešutjeti i
- d) da joj ništa drugo osim onoga što će iskazati kao svjedok nije poznato u vezi s bilo kojim drugim okolnostima tač. a. do c. ovoga člana.

Član 21.

Ne može imati status saradnika pravosuđa osumnjičeni ili počinitelj koji je:

- a) počinio jedno ili više krivičnih djela ubistva iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH, teškog ubistva iz člana 166. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH, terorizma iz člana 201. Krivičnog zakona Federacije BiH, ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom iz člana 192. stav 2. Krivičnog zakona BiH, uzimanja talaca iz člana 200. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH, otmica aviona ili broda ili zauzimanje fiksne platforme iz člana 197. stav 2. Krivičnog zakona BiH, silovanja iz člana 203. st. 2., 3. i 5. Krivičnog zakona Federacije BiH, spolnog odnošaja s nemoćnom osobom iz člana 204. st. 3., 5. i 6. Krivičnog zakona Federacije BiH i spolnog odnošaja s djetetom iz člana 207. Krivičnog zakona Federacije BiH,
- b) organizator grupe za organizovani kriminal,
- c) poticalac na počinjenje krivičnog djela iz člana 11. ovoga zakona u cilju da protiv potaknute osobe bude pokrenut postupak za to djelo.

Član 22.

- (1) Glavni federalni tužilac će odbiti zahtjev za davanje statusa saradnika pravosuđa ako iskaz osobe iz člana 18. stav 1. ovoga zakona nije u interesu otkrivanja i krivičnog progona drugih pripadnika grupe za organizovani kriminal.
- (2) Glavni federalni tužilac može odbiti zahtjev Posebnog tužioca ako nije vjerojatno da će osoba iz člana 18. stav 1. ovoga zakona dati svoj potpuni i relevantan iskaz u krivičnom postupku ili je vjerojatno da će uskratiti obavijesti važne za otkrivanje ili sprječavanje drugih krivičnih djela i članova grupe za organizovani kriminal, odnosno razjašnjenje okolnosti pod kojima su ona počinjena.

Član 23.

U dijelu glavnog pretresa pred Posebnim odjelom suda kada se kao svjedok saslušava saradnik pravosuđa može se isključiti javnost pod uvjetima propisanim Zakonom o krivičnom postupku FBiH ili se mogu primijeniti mjere audio-vizuelne zaštite identiteta saradnika pravosuđa.

Član 24.

- (1) Saradnik pravosuđa odgovara za davanje lažnog iskaza.
- (2) Posebni tužilac će zatražiti od Glavnog federalnog tužioca da ukine imunitet saradniku pravosuđa, radi nastavka ili pokretanja krivičnog postupka:
 - a) ako saradnik pravosuđa nije iznio sve činjenice i okolnosti iz člana 20. ovoga zakona ili je dao lažni iskaz,

- b) ako saradnik pravosuđa prije pravosnažnog okončanja krivičnog postupka počini novo krivično djelo iz člana 11. ovoga zakona,
- c) ako je saradnik pravosuđa u roku od dvije godine nakon dobijanja tog statusa, postao pripadnik grupe za organizovani kriminal i u njenim okvirima počinio krivično djelo iz člana 11. ovoga zakona.

Član 25.

- (1) Na saslušavanje saradnika pravosuđa primjenjuju se odredbe Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH.
- (2) Mjere zaštite saradnika pravosuđa i njemu bliskih osoba van krivičnog postupka provode se prema posebnim propisima o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka.

D. Imenovanje posebnog tužioca i njegovih zamjenika

Član 26.

- (1) Za Posebnog tužioca može se imenovati osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje na mjesto federalnog tužioca i koja ima izražene sklonosti i sposobnosti u radu na najtežim i najsloženijim krivičnim djelima organizovanog kriminala i korupcije.
- (2) Stručno znanje, sklonosti i sposobnosti ka istraživanju najtežih i najsloženijih krivičnih djela organizovanog kriminala i korupcije osobe koja se kandiduje za poziciju Posebnog tužioca utvrđuju se na osnovu procjene rada te osobe na složenim krivičnim predmetima organizovanog kriminala i korupcije.
- (3) Posebnog tužioca imenuje Visoko sudijsko i tužilačko vijeće u skladu sa članom 17. stav 2. Zakona o Visokom sudijskom i tužilačkom vijeću.
- (4) Postupak za imenovanje Posebnog tužioca, Glavni federalni tužilac pokreće tri mjeseca prije isteka razdoblja na koje je imenovan prethodni Posebni tužilac.
- (5) Kandidat za Posebnog tužioca daje pisani pristanak za imenovanje na dužnost Posebnog tužioca, kao i izjavu kojom pristaje na sigurnosne provjere.
- (6) Sigurnosne provjere i provjere imovnog stanja Posebnog tužioca, na osnovu zahtjeva Glavnog federalnog tužioca mogu se obaviti prije imenovanja i tokom razdoblja na koje je imenovan, kao i godinu dana nakon prestanka obavljanja dužnosti Posebnog tužioca, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05 i 12/09).

Član 27.

- (1) Posebni tužilac imenuje se na mandat od šest godina. Nakon isteka mandata, može biti ponovno imenovan na tu dužnost.
- (2) Posebni tužilac ima prava i dužnosti kao federalni tužilac.
- (3) Poslove Posebnog tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva obavlja Posebni tužilac, zamjenik posebnog tužioca i tužiocu u Posebnom odjelu tužilaštva.
- (4) Broj tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva određuje Visoko sudijsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine na prijedlog Glavnoga federalnog tužioca, te provedenih konsultacija sa Federalnim ministarstvom pravde i Federalnim ministarstvom finansija.

- (5) Zamjenik Posebnog tužioca ima u radu na predmetima i u postupku prava i dužnosti zamjenika Glavnog federalnog tužioca.
- (6) Zamjenik Posebnog tužioca imenuje se na mandat od šest godina. Nakon isteka mandata na koje je imenovan, može biti ponovno imenovan na tu dužnost.
- (7) Tužiocu u Posebnom odjelu tužilaštva obavljaju dužnost bez ograničenja trajanja mandata.
- (8) Po isteku mandata, Posebni tužilac i Zamjenik posebnog tužioca nastavljaju da obavljaju dužnost u Posebnom odjelu tužilaštva.
- (9) U slučaju podnesene ostavke tužilac u Posebnom odjelu tužilaštva nastavlja da obavlja dužnost koju je vršio prije raspoređivanja.

Član 28.

- (1) Iznimno, ako za to postoje osobito važni razlozi, Glavni federalni tužilac može na prijedlog Posebnog tužioca u Posebni odjel tužilaštva uputiti federalnog tužioca za rad na određenom predmetu ili na određeno vrijeme, na period od najviše 6 mjeseci unutar perioda od 5 godina.
- (2) U postupku upućivanja na rad u Posebni odjel tužilaštva na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 29.

- (1) U postupku prijema u radni odnos u Posebni odjel tužilaštva, stručni saradnici, istražiocu tužilaštva, državni službenici, i namještenici daju izjavu o imovini koju posjeduju ili kojom raspolažu putem imovinskog kartona, kao i izjavu kojom pristaju na sigurnosne provjere.
- (2) Stručni saradnici i istražiocu tužilaštva u Posebnom odjelu tužilaštva pomažu tužiocima u radu na predmetima u kojima su potrebna posebna znanja, a mogu i samostalno obavljati poslove kad je to određeno zakonom ili drugim propisom.
- (3) Istražiocu tužilaštva kao stručne osobe kriminalističke struke postupaju na osnovu naloga Posebnog tužioca, njegovog zamjenika ili tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva u radu na pojedinim predmetima.
- (4) Broj istražilaca tužilaštva, uvjeti za njihov prijem u rad i razrješenje dužnosti u Posebnom odjelu tužilaštva uredit će se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Posebnog odjela tužilaštva.

E. Odgovornost Posebnog tužioca i njegovih zamjenika

Član 30.

- (1) Posebni tužilac za svoj rad i rad Posebnog odjela tužilaštva kojim rukovodi odgovara Glavnom federalnom tužiocu.
- (2) Posebni tužilac se razrješuje dužnosti u slučajevima razrješenja od dužnosti tužioca propisanim u Zakonu o Federalnom tužilaštvu (Službene novine Federacije BiH, broj 19/03).
- (3) Posebni tužilac razrješava se dužnosti u slučaju ako nije pokazao stručnost u obavljanju poslova koji su mu povjereni ili ako Posebni odjel tužilaštva ne ostvaruje zadovoljavajuće rezultate.

- (4) Zamjenik posebnog tužioca se razrješava dužnosti ako nije pokazao stručnost u obavljanju poslova koji su mu povjereni u Posebnom odjelu tužilaštva.
- (5) Odluku o razrješenju dužnosti Posebnog tužioca donosi Visoko sudijsko i tužilačko vijeće na prijedlog Glavnog federalnog tužioca.
- (6) Glavni federalni tužilac će na prijedlog Posebnog tužioca zahtijevati od Visokog sudijskog i tužilačkog vijeća da razriješi dužnosti zamjenika posebnog tužioca i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva koji nema izražene sklonosti i sposobnosti za istraživanje najtežih i najsloženijih krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala.
- (7) Posebni tužilac može podnijeti prijedlog iz stava 6. ovog člana ako se pregledom rada zamjenika posebnog tužioca i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva, utvrdi da nema izražene sklonosti i sposobnosti za istraživanje krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala.
- (8) Posebni tužilac može uz saglasnost Glavnog federalnog tužioca, a zamjenik posebnog tužioca i tužilac u Posebnom odjelu tužilaštva uz saglasnost Posebnog tužioca biti razrješen dužnosti u Posebnom odjelu tužilaštva na vlastiti zahtjev.
- (9) Odluku o razrješenju dužnosti Posebnog tužioca, njegovog zamjenika i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva iz razloga navedenog u stavu 2. ovoga člana donosi Visoko sudijsko i tužilačko vijeće.
- (10) Odluku o razrješenju dužnosti Posebnog tužioca iz razloga navedenog u stavu 3. ovoga člana, zamjenika posebnog tužioca i tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva iz razloga navedenog u stavu 4. ovog člana donosi Visoko sudijsko i tužilačko vijeće na prijedlog Glavnog federalnog tužioca.
- (11) Posebni tužilac koji bude razrješen dužnosti u Posebnom odjelu tužilaštva pod uvjetima iz stava 3. ovog člana, zamjenik posebnog tužioca ili tužilac u Posebnom odjelu tužilaštva koji bude razrješen dužnosti u Posebnom odjelu tužilaštva pod uvjetima iz stava 4. ovog člana, nastavlja rad kao tužilac, zamjenik tužioca ili tužilac u tužilaštvu u kojem je radio prije imenovanja, odnosno biva raspoređen na rad u tužilaštvu u kojem postoji upražnjeno mjesto.
- (12) Osim u slučajevima iz st. 2. i 3. ovog člana Posebni tužilac, njegov zamjenik i tužilac u Posebnom odjelu tužilaštva će se razriješiti dužnosti ako ne pristanu na sigurnosne provjere ili ometaju njihovu provedbu.

III - Posebni odjel suda

A. Organizacija Posebnog odjela suda

Član 31.

- (1) Ovim zakonom osniva se Posebni odjel Vrhovnog suda Federacije BiH.
- (2) Sjedište Posebnog odjela suda je u Sarajevu.
- (3) Posebni odjel suda ima svoj pečat u skladu sa Zakonom o pečatu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/94) koji sadrži sljedeći naziv: Bosna i

Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Posebni odjel Vrhovnog suda za korupciju i organizovani kriminal.

- (4) Pečat iz prethodnog stava sadrži navedeni naziv na službenim jezicima i pismima u Bosni i Hercegovini.
- (5) Na zgradi u kojoj je smješteno sjedište Posebnog odjela suda, moraju biti vidljivo istaknute oznake: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Federacije BiH, Posebni odjel Vrhovnog suda za korupciju i organizovani kriminal i drugi zvanični simboli Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.
- (6) Posebni odjel suda se ukida zakonom.

Član 32.

- (1) Posebni odjel suda se sastoji od sudija koji imaju iskustvo na radu u složenijim predmetima.
- (2) Sudije u Posebnom odjelu suda iz stava 1. ovoga člana imenuje Visoko sudijsko i tužilačko vijeće.
- (3) Radom Posebnog odjela suda rukovodi šef Posebnog odjela suda kojeg imenuje Visoko sudijsko i tužilačko vijeće.
- (4) Sudije Posebnog odjeljenja suda se imenuju na dužnost bez ograničenja trajanja mandata u skladu sa Zakonom o Visokom sudijskom i tužilačkom vijeću.

Član 33.

Predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH u skladu sa Zakonom o sudovima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 38/05, 22/06 i 63/10) donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na prijedlog šefa Posebnog odjela suda.

B. Nadležnosti Posebnog odjela Suda

Član 34.

- (1) Posebni odjel suda je nadležan na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine za postupanje u predmetima za krivična djela iz članka 11. ovoga zakona za koja je krivični progon poduzeo Posebni odjel tužilaštva.
- (2) Ako je više osoba optuženo za više krivičnih djela iz člana 11. ovoga zakona i druga krivična djela, a između počinioca krivičnih djela postoji međusobna veza, provest će se jedinstveni postupak pred Posebnim odjelom suda iz stava 1. ovoga člana.
- (3) Mjera pritvora koju je odredio Posebni odjel suda izvršit će se u pritvorskim jednicama kazneno-popravnih zavoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje odredi Posebni odjel suda.
- (4) Troškovi provođenja mjere pritvora po odluci Posebnog odjela suda padaju na teret Federacije Bosne i Hercegovine.
- (5) Za rješavanje po žalbama na odluke Posebnog odjela suda nadležan je Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 35.

- (1) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno na Posebni odjel suda primjenjivat će se odredbe Zakona o sudovima u Federaciji BiH.
- (2) U postupku za krivična djela iz člana 11. ovoga zakona primjenjuje se Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 09/09, 12/10) i drugi opći propisi krivičnog postupka osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

IV - Čuvanje tajnosti podataka

Član 36.

- (1) Posebni tužilac i šef Posebnog odjela suda može iz opravdanih razloga u svakom trenutku odrediti da se pojedini predmet za vrijeme kaznenog progona posebno čuva i da sa sadržajem takvog predmeta može biti upoznat samo određeni tužilac Posebnog tužilaštva, odnosno sudija Posebnog odjela suda.
- (2) Službenici i namještenici zaposleni u Posebnom odjelu tužilaštva i Posebnog odjela suda mogu s predmetom iz stava 1. ovog člana biti upoznati samo onoliko koliko je to potrebno za obavljanje njihovog dijela rada.
- (3) O radu drugih osoba na ovakvom predmetu vodi se posebna evidencija koja je propisana Poslovníkom Posebnog odjela tužilaštva i Posebnog odjela suda.
- (4) Radi zaštite tajnosti Posebni tužilac i sudac Posebnog odjela može odrediti da se u upisnicima i drugim evidencijama predmet iz stava 1. ovoga člana za vrijeme krivičnog progona vodi pod kodnim nazivom.

V - Sredstva za rad

Član 37.

- (1) Sredstva za rad Posebnog odjela tužilaštva i Posebnog odjela suda i sredstva za posebne namjene osiguravaju se Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva za posebne namjene su:
 - a) sredstva za naknade stručnim osobama,
 - b) sredstva za posebne potrebe u krivičnom progonu i postupku,
 - c) sredstva za troškove postupka.
- (3) Sredstva za posebne potrebe u krivičnom progonu i postupku se mogu koristiti i za funkcionisanje blagajne za posebne operativne poslove i posebne istražne radnje u Posebnom odjelu tužilaštva, čije korištenje će se urediti posebnim Pravilnikom koji donosi Glavni federalni tužilac.

Član 38.

- (1) Posebni tužilac i zamjenik posebnog tužioca imaju pravo na plaću i naknade u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i

Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 72/05 i 22/09) u visini mjesečne zarade Glavnog federalnog tužioca, odnosno zamjenika glavnog federalnog tužioca.

- (2) Sudije Posebnog odjela suda imaju pravo na iznos mjesečne zarade u visini mjesečne zarade sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Za vrijeme rada u Posebnom odjelu tužilaštva upućena osoba ima pravo na zaradu u visini koju ima zaposleni u Posebnom odjelu tužilaštva ili u visini njene zarade koju je imala na radnom mjestu sa kojeg je upućena ukoliko je to za nju povoljnije.
- (4) Osobe koje vrše funkciju, odnosno obavljaju poslove i zadatke u Posebnom odjelu tužilaštva i Posebnom odjelu suda imaju pravo na specijalni dodatak na plaću zbog specifičnosti poslova koje vrše.
- (5) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine određuje iznos dodatka iz stava 4. ovog člana kao i vrijeme trajanja njegove isplate na prijedlog federalnog ministra pravde.
- (6) Sudije koji postupaju u krivičnim predmetima iz člana 11. ovoga zakona, Posebni tužilac, zamjenik posebnog tužioca i tužioci imaju pravo na staž osiguranja u uvećanom trajanju, tako da se svakih 12 mjeseci stvarno provedenih na radu računa kao 16 mjeseci staža osiguranja.

VI - Prijelazne i završne odredbe

Član 39.

- (1) Glavni federalni tužilac, na prijedlog Posebnog tužioca, donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Posebnog odjela tužilaštva koji podrazumijeva i sistematizaciju radnih mjesta službenika, istražioca tužilaštva i namještenika.
- (2) Pravilnik iz člana 4. ovog zakona predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH dužan je donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Visoko sudijsko i tužilačko vijeće će imenovati šefa Posebnog odjela suda u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Glavni federalni tužilac će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu pokrenuti proceduru imenovanja Posebnog tužioca.

Član 40.

- (1) Komisija za uvjetni otpust osuđenih osoba pri Federalnom ministarstvu pravde uskladit će poslovnik o svom radu u skladu sa članom 19. stav 2. ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Komisija za pomilovanje osuđenih osoba pri Federalnom ministarstvu pravde uskladit će poslovnik o svom radu u skladu sa članom 19. stav 3. ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41.

- (1) Na prijem, uvjete i prava namještenika, službenika, istražioca tužilaštva i stručnih savjetnika u Posebnom odjelu tužilaštva i Posebnom odjelu suda primjenjivat će se odredbe Zakona o

Federalnom tužilaštvu Federacije BiH, Zakona o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH koje uređuju ova pitanja.

- (2) Do popunjavanja potrebnih radnih mjesta državnih službenika i namještenika u Posebnom odjelu tužiteljstva i Posebnom odjelu suda te poslove će obavljati državni službenici i namještenici iz Federalnog tužiteljstva i Vrhovnog suda Federacije BiH.

Član 42.

Krivični postupak pokrenut prije stupanja na snagu ovoga zakona u kojem je do dana stupanja na snagu ovog zakona potvrđena optužnica dovršit će se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Federacije BiH.

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O SUZBIJANJU KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine (u nastavku: Zakon) sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija Federalne vlasti. Osim toga, Amandmanom VIII, stav 1., tačke e) na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, je predviđeno da se u isključivoj nadležnosti Federacije nalazi suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala. Pored toga, u odredbi člana VI. C.3. Ustava Federacije BiH, predviđeno je da će pravila postupka, potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima, biti uređena zakonima Federacije. Predmet uređenja Zakona je uspostavljanje posebnih odjela tužilaštva i suda koji bi bili stvarno i mjesno nadležni na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine u vršenju funkcija krivičnog progona i suđenja u postupcima za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, međukantonalnog kriminala i drugih teških oblika privrednog kriminala. S obzirom da pitanja vršenja krivičnog progona počinioca ranije spomenutih krivičnih djela, propisanih Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine, pripadaju području vršenja jedinstvene krivične vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, onda se postupanje sudske vlasti u tim predmetima, a koja treba osigurati jednakost građana pred sudovima, treba urediti jedinstvenim federalnim zakonom za što postoji i jasan Ustavni osnov.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postoji nekoliko značajnih razloga za donošenje Zakona. Među njima se posebno ističu oni koji se odnose na stvaranje neophodnih institucionalnih i drugih pretpostavki za efikasnije suzbijanje svih oblika korupcije, organizovanog kriminala, međukantonalnog kriminala i teških oblika privrednog kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok se druga grupa tih razloga tiče unutrašnjeg usklađivanja sistema krivičnog pravosuđa u Bosni i Hercegovini na čemu, između ostalih, insistira i Evropska unija kroz strukturalni dijalog o reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini, odnosno,

Venecijanska komisija kroz svoje mišljenje o pravnoj sigurnosti i nezavisnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini. U ovom trenutku, postoji evidentna potreba da se problemu korupcije, organizovanog i drugih oblika teškog kriminala pristupi na znatno odlučniji, organizovaniji i spremniji način nego što je to do sada bio slučaj. To se može ostvariti i jačanjem tužilačkih i sudskih kapaciteta u Federaciji Bosne i Hercegovine kojima se trebaju osigurati adekvatne pretpostavke za efikasnije suzbijanje ovih pojava. Sudeći prema trenutnim pravnim rješenjima, Federalno tužilaštvo ima prvostepenu nadležnost da sprovodi istražne radnje i vrši funkciju krivičnog progona potencijalnih počinioca krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, nezakonite trgovine drogama ili organizovanog kriminala.¹ Međutim, tu svoju zakonsku nadležnost Federalno tužilaštvo iz brojnih razloga nije u mogućnosti vršiti na adekvatan način. Neki od tih razloga se tiču složenosti, kompleksnosti krivičnog progona počinioca krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala, nedostatka kapaciteta, nepostojanja određenih pravnih instrumenata koji su se pokazali kao efikasni u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, konsenzualnog prenošenja dijela nadležnosti na nivo države Bosne i Hercegovine (posebno za krivična djela terorizma) i sl. Svrha donošenja ovog zakona je da se otklone uočeni nedostaci u vršenju funkcije krivičnog progona počinioca ovih krivičnih djela, te da se stvore organizacioni kapaciteti u vidu posebne organizacione cjeline Federalnog tužilaštva, koja bi raspolagala potrebnim brojem tužioca i stručnog osoblja, kao i instrumentima neophodnim za efikasno otkrivanje i dokazivanje svih vrsta krivičnih djela organizovanog i drugih teških oblika kriminala. Na ovaj način bi cjelokupni sistem krivičnog pravosuđa u Federaciji Bosne i Hercegovine bio učinkovitiji. Isto tako, za efikasnu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala je potrebno uspostaviti kapacitete suda koji bi bio stvarno i mjesno nadležan za postupanje u predmetima za ranije spomenuta krivična djela. Iako su ranijim pravnim rješenjima Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine bila stavljena u nadležnost krivična djela za koja je krivični progon vršilo Federalno tužilaštvo, u jednom trenutku je takvo rješenje stavljeno van snage čime je stvarna nadležnost za suđenje u ovim predmetima pripala nižim sudovima na kantonalnom nivou.² Može se opravdano konstatovati kako su na ovaj način oslabljeni kapaciteti za efikasno procesuiranje korupcije, organizovanog i teških oblika kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine. U pravilu se radi o vrlo složenim krivičnim predmetima čije procesuiranje je potrebno osnažiti i ujednačiti putem osnivanja posebnog odjela Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, čime ne bi bilo dovedeno u pitanje načelo dvostepenosti sudskih odluka. Svrha donošenja Zakona je da se osigura jedinstveno, usklađeno postupanje

¹ Zakon o Federalnom tužilaštvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/03), čl. 16. st. 2.

² Zakon o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 38/05), čl. 74.

posebnog odjela ovog suda koje bi imalo posebne sudije i druge radnike, kao i druge potrebne uvjete za rad. U tom smislu, provođenjem ovog Zakona bi se stekli neophodni uvjeti za osiguranjem višeg stepena pravne sigurnosti građana u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno, Zakon treba poslužiti vraćanju povjerenja građana u državu i njezine institucije koje se trebaju odlučnije suprotstaviti korupciji i organizovanom kriminalu.

III - OBRAZLOŽENJE NAJZNAČAJNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon ukupno sadrži 43 člana sistematizirana unutar šest poglavlja. U okviru prvog poglavlja su predstavljeni predmet uređenja zakona, kao i neophodni katalog pojmova potreban za preciznije tumačenje pojedinih odredbi Zakona. Drugo poglavlje je posvećeno organizaciji, nadležnostima i djelovanju Posebnog odjela tužilaštva koje treba da predstavlja organizacionu jedinicu Federalnog tužilaštva. Zakonom je ustanovljena stvarna nadležnost posebnog odjela tužilaštva za istraživanje i krivični progon krivičnih djela organizovanog kriminala, korupcije, zloupotrebe opojnih droga, teških oblika privrednog kriminala, kao i krivičnih djela kojima se ugrožava rad pravosuđa u ovom području. U cilju efikasnijeg vršenja funkcije krivičnog progona za pobrojana krivična djela u Zakonu je uređen način rada Posebnog odjela tužilaštva, te način saradnje sa kantonalnim tužilaštvima. Cilj Zakona je da se Posebni odjel tužilaštva može baviti progonom počinioca teških oblika krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala kako bi se ostvarila svrha njegovog donošenja. U tom svrhu Zakon sadrži i odredbe o obaveznoj saradnji Posebnog odjela tužilaštva sa drugim institucijama javne vlasti. Značajno je istaći kako su Zakonom uređeni modaliteti efikasnijeg otkrivanja i procesuiranja grupa za organizovani kriminal. Jedan od predviđenih instrumenata se tiče mogućnosti dodjeljivanja statusa saradnika pravosuđa osobama pripadnicima grupa za organizovani kriminal, koje bi svojim iskazom značajno mogle doprinijeti ovom cilju. Na ovaj način je institut imuniteta od krivičnog progona iz Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, dodatno postupovno razrađen i preziriran kako bi se uredila sva bitna pitanja koja su preduvjet njegove efikasne primjene u praksi. Opravdano se može očekivati da će tužioci u postupanju na predmetima organizovanog kriminala ovakvim Zakonskim rješenjima dobiti jedan novi instrument koji bi im mogao pomoći u radu na takvim predmetima. Na koncu, Zakon uređuje procedure izbora i opoziva tužioca u Posebnom odjelu tužilaštva pri čemu se treba istaći kako su ponuđena rješenja usklađena sa Zakonom o visokom sudijskom i tužilačkom vijeću koje je u konkretnom slučaju nadležno za imenovanja tužioca, usaglašavanje unutrašnje organizacije Posebnog odjela tužilaštva i druga srodna pitanja.

Unutar trećeg poglavlja Zakona su uređena pitanja organizacije i nadležnosti Posebnog odjela suda pri Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji bi bio nadležan za postupanja u postupcima gdje je Posebni odjel tužilaštva podigao i zastupao optužnicu. Također su predmetne odredbe usaglašene sa Zakonom o Visokom sudijskom i tužilačkom vijeću u pogledu imenovanja sudija u ovom odjelu.

Četvrto poglavlje uređuje zaštitu i tajnost podataka i informacija u radu Posebnog odjela tužilaštva i Posebnog odjela suda. Radi se u vrlo bitnim pitanjima, jer je predviđeno da se pred ovim pravosudnim institucijama vode istrage i suđenja za vrlo teška i složena krivična djela čije uspješno procesuiranje uveliko zavisi od osiguranja integriteta svih informacija i podataka koji se tiču tih postupaka.

U okviru petog poglavlja Zakona su uređena pitanja finansiranja rada institucija koje se ustanovljavaju ovim zakonom, uključujući i sredstva za provođenje posebnih operativnih i istražnih radnji kao i posebne dodatke na plaću tužiocima i sudijama koji rade u ovim pravosudnim institucijama.

Na kraju, posljednje poglavlje zakona uređuje prijelazne i završne odredbe, posebno one koje se tiču rokova donošenja podzakonskih propisa, zabrane retroaktivne primjene Zakona kao i *vacatio legis*.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva iz Budžeta Federacije BiH u visini 528.704,24 KM. U strukturi potrebnih sredstava predviđeno je zapošljavanje trojice sudija u Vrhovnom sudu Federacije BiH i tri tužioca u Federalnom tužilaštvu Federacije BiH, i to na ime plaća 248.400,00 KM, na ime poreza i doprinosa 191.016,72 KM i na ime naknada (regres, topli obrok i prijevoz na posao i s posla) 33.504,00 KM. Pored navedenog predviđeno je i zapošljavanje dva stručna saradnika, te u strukturi sredstava koje je potrebno izdvojiti u ovu namjenu ulaze plaće 29.629,68 KM, dopinosi i porezi 19.467,84 KM, na ime naknada (topli obrok 4.584,00 KM, prijevoz na posao i s posla 1.272,00 KM i regres 830,00 KM).

Obzirom da u ovom trenutku nije moguće odrediti tačan broj stručnih saradnika, istražioca tužilaštva, kao i drugih osoba čije angažovanje propisuje ovaj nacrt, visina sredstava koje je potrebno osigurati za angažovanje ovih osoba iz Budžeta Federacije BiH biće moguće kvantifikovati donošenjem pravilnika o unutrašnjoj organizaciji.